

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/216/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216207604
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4216207604.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou vo veci žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, v konaní zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Herceg, s.r.o., so sídlom Košická 56, Bratislava proti žalovanému: P. H., nar. XX.X.XXXX, bytom K., F. XXXX/X, o zaplatenie 2.094,07 eur s príslušenstvom a iné

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi vyčíslený úrok vo výške 775,59 eur ako aj 17,3 % úrok ročne zo sumy 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu v prevyšujúcej časti poplatku zamietá.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 97,76 % náhradu trov celého konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 13.5.2016 si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie nesplatenej istiny úveru vo výške 2.094,07 eur, úroku vyčísleného k 9.5.2016 vo výške 1.111,36 eur, úroku z omeškania vyčísleného k 9.5.2016 vo výške 45,53 eur, poplatkov vyčíslených k 9.5.2016 vo výške 49,10 eur, úroku vo výške 17,30% ročne z nesplatenej istiny vo výške 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 1 % ročne z nesplatenej istiny vo výške 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia. Súčasne sa domáhal náhrady trov konania. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o poistenom OTP expres úvere č. 0368/3007/12 RSU, ktorú so žalovaným uzavrel 30.8.2012, poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.209 eur za pohyblivú úrokovú sadzbu, ktorá ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 17,30 % p.a. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 30.8.2019. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, a tak ho žalobca prípisom z 18.2.2014 vyzval na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti a listom z 20.3.2014 oznámil žalovanému vyhlásenie úveru za predčasne splatný. Súčasne žalovaného vyzval k úhrade celého záväzku v lehote 10 dní odo dňa doručenia vyhlásenia. Nesplatený zostatok pohľadávky žalobcu voči žalovanému pozostával z istiny úveru vo výške 2.094,07 eur, úroku vo výške 1.111,36 eur, úrokov z omeškania vo výške 45,53 eur a poplatkov vo výške 49,10 eur.

Za dôkaz žalobca označil úverovú zmluvu, všeobecné obchodné podmienky, výzvu na zaplatenie a vyhlásenie úveru za predčasne splatný ako aj štatút splatenia účtu.

2. Na opakovanú výzvu súdu žalobca podaním z 27.10.2017 zaslal súdu rozpis výpočtu uplatnených úrokov a úrokov z omeškania, spolu s rozpisom prijatých úhrad s tým, že ako najstaršiu neuhradenú splátku si žalobca uplatnil splátku splatnú 31.5.2013. Súčasne žalobca zbral žalobu v časti o zaplatenie

vyčísleného úroku vo výške 29,57 eur späť s tým, že žalobou si uplatňuje nárok na úrok vyčíslený do 9.5.2016 vo výške 1.081,79 eur.

3. Súd otvoril vo veci pojednávanie dňa 31.10.2017, na ktorom vyhlásil uznesenie o čiastočnom zastavení konania v rozsahu čiastočného späťvzatia žaloby a vyhlásil vo veci rozsudok. Uznesenie o čiastočnom zastavení konania sa stalo súčasťou písomného vyhotovenia rozsudku z 31.10.2017, ktorého jednotlivé výroky znejú: Súd konanie v časti vyčísleného úroku nad sumu 1.081,79 eur zastavuje. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.094,07 eur s vyčísleným úrokom vo výške 306,20 eur, s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 45,53 eur, s poplatkom vo výške 42 eur a s 1 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd žalobu v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v prevyšujúcej časti poplatkov a v časti 17,3 % úroku ročne od 10.5.2016 do zaplatenia zamietá. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 50,78 % náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

4. Podľa odôvodnenia uvedeného rozsudku súd v súlade s § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie v rozsahu čiastočného späťvzatia žaloby.

Zo zmluvy o poistenom OTP expres úvere č. 0368 3007 12RSU mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 30.8.2012 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 2.209 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 84 mesačnými splátkami po 49,73 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 17,30%, RPMN (ročnej priemernej miere nákladov) vo výške 22,55% a priemernej hodnote RPMN vo výške 19,08% s tým, že žalovaný mal uhradiť celkovú čiastku vo výške 4.177,19 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na 30.9.2012 a poslednej splátky na 30.8.2019, pričom 30. deň v mesiaci bol dohodnutou lehotou splatnosti dohodnutých mesačných splátok. V zmluve bol upravený aj poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,40 eur a za zabezpečenie poistenia vo výške 1,80 eur, pričom oba poplatky mali byť zúčtované mesačne v deň anuitnej splátky.

Žalobca v podaní z 18.2.2014 žalovaného vyzval na uhradenie sumy po lehote splatnosti, ktorá k 18.2.2014 predstavovala sumu vo výške 579,04 eur, a to do 6.3.2014. Listom z 20.3.2014 žalobca žalovanému oznámil, že k 20.3.2014 jeho záväzok po lehote splatnosti dosiahol výšku 626,37 eur a oznámil mu, že vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. Súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2.591,75 eur do 10 dní od doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že vyčíslená suma pozostáva z istiny vo výške 2.123,89 eur, z úrokov vo výške 387,85 eur, z úroku z omeškania vo výške 0,91 eur a z poplatkov vo výške 79,10 eur. Uvedené vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bolo podľa fotokópie doručky žalovanému doručené 24.3.2014.

Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že žalobca, ako banka, mal v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004, predpisom lex specialis. Na danú právnú vec súd aplikoval ustanovenia § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 a nasl. OZ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Z dokazovania vykonaného v súlade s § 295 CSP vyplýva, že v danom prípade do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru prípisom žalobcu z 20.3.2014 bolo od splatnosti prvej splátky dňa 30.9.2012 splatných 18 mesačných splátok po 49,73 eur. Nezaplatením dohodnutých mesačných splátok v určenej výške a v zmluvnými stranami dohodnutej lehote ich splatnosti vzniklo veriteľovi žalovaného právo požadovať od dlžníka úhradu dlžných mesačných splátok úveru s predčasne zosplatenou istinou úveru. Pokiaľ žalobca tvrdí, že si uplatnil nárok od splátky splatnej 30.5.2013, do vyhlásenia predčasnej splatnosti bolo od 30.5.2013 splatných 10 splátok po 49,73 eur s tým, že podľa rozpisu na čl. 64 súdneho spisu v každej splátke, popri splátke úroku ako aj poplatkov za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu, bola zahrnutá splátka istiny po 14,91 eur, úhrnom v 10 splátkach vo výške 149,10 eur. Zostatok

dlžnej istiny čerpaného úveru podľa uvedeného rozpisu bol k 30.5.2013 vo výške 2.094,07 eur, ktorý žalobca v špecifikácii z 27.10.2017 vyčíslil v rovnakej výške aj k 9.5.2016, a teda v takto vyčíslenej istine je zahrnutá aj tá časť dlžnej istiny, ktorá bola splatná v splátkach splatných od 30.5.2013. Žalobca z úhrad žalovaného realizovaných od 1.10.2012 do 9.10.2015 započítal na istinu úveru sumu vo výške 86,27 eur, a tak dlh na úverovej istine klesol z 2.209 eur na sumu 2.122,73 eur, z ktorej si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.094,07 eur.

Dlžný úrok zahrnutý v 10 splátkach splatných od 30.5.2013 do vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 20.3.2014 pri mesačnej splátke vo výške 49,73 eur, v ktorej je zahrnutá splátka istiny vo výške 14,91 eur mesačne, ako aj poplatkov za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu v úhrnej výške 4,20 eur mesačne, potom predstavuje sumu vo výške 306,20 eur $/(10 \times 49,73) - (10 \times 14,91) - (10 \times 4,20)/$ a dlžné poplatky za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu predstavujú sumu vo výške 42 eur $/10 \times (2,40 + 1,80)/$. Súd uplatnený nárok žalobcu považoval za dôvodný titulom dlžnej istiny vo výške 2.094,07 eur, titulom dlžného úroku zahrnutého v 10 splátkach splatných od 30.5.2013 do 30.3.2014 vo výške 306,20 eur a titulom dlžných poplatkov vo výške 42 eur. Súd žalobe vyhovel v uvedených výškach.

Súd žalobu v prevyšujúcej časti poplatkov, ako aj v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku a v časti osobitne žalovaného úroku vo výške 17,30 % ročne od 9.5.2016 do zaplatenia zamietol. Pokiaľ si zmluvné strany v zmluve dohodli úrokovú sadzbu 17,30% ročne, pričom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 20.3.2014, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu prevyšujúci dlžné splátky úroku zahrnuté v dlžných splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Riadny úrok z úveru predstavuje odplatu pre veriteľa za užívanie istiny úveru dlžníkom po dohodnutú dobu - do konečnej splatnosti úveru. Využitím práva predčasného zosplatnenia úveru zo strany veriteľa dochádza k zmene obsahu záväzku spotrebiteľa ako dlžníka, ktorý stráca výhodu splátok pôvodne splatných do termínu konečnej splatnosti. Teda čerpané peňažné prostriedky už nemá dlžník právo užívať po dobu pôvodne dohodnutú - do konečnej splatnosti, ale dlžnú sumu čerpania musí vrátiť veriteľovi predčasne.

Názor konajúceho súdu o (ne)dôvodnosti nároku žalobcu na (ďalší) úrok z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru je v súlade s rozhodnutiami iných (a vyšších) súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/307/2013-51 z 22.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/175/2013-146 z 30.4.2014, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. 5. 2012 a v súvislosti s ním aj uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012, v ktorých bola už právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Názor konajúceho súdu je súladný s názorom zaujatým aj v odbornej právnickej literatúre - PAGÁČ, L. Komentár k § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. In: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 ? 880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015 str. 2293 („Podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. V opačnom prípade by na ťarchu účastníka dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Nie je rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo ak veriteľ využije právo požadovať celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 OZ. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, po ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškanie dlžníka, motiváciou, čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Aj dohody, ktoré obsahujú právo veriteľa na zmluvné úroky za čas omeškania dlžníka, odporujú účelu zákona, a preto ich treba považovať za neprípustné.“).

Podľa § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Uvedenú právnu úpravu nemožno vykladať tak, že veriteľovi dlžníka vzniká za dobu po predčasnom zosplatnení (dlžnej) sumy čerpaných úverových prostriedkov nárok na (ďalší) úrok, keďže citované zákonné ustanovenie jednoznačne upravuje moment

splatnosti úrokov. Veriteľovi žalovaného ku dňu predčasného zosplatnenia úveru podľa § 563 OZ vzniká nárok na dovtedy (nepremičané) neuhradené splátky úveru, splatné do vyhlásenia predčasnej splatnosti, vrátane dovtedy splatného a neuhradeného úroku z čerpanej úverovej istiny, ale aj nárok na predčasne zosplatnenú istinu úveru zahrnutú pôvodne v splátkach splatných po dni predčasného zosplatnenia úveru, pričom v tom momente nastáva aj splatnosť úroku. Z uvedeného vyplýva, že splatnosť úrokov súvisí so záväzkom (predčasne) vrátiť čerpané peňažné prostriedky a nie s momentom reálneho zaplataenia čerpaných peňažných prostriedkov, s ktorým povinnosť platiť úroky spája v danom prípade aj žalobca /čl. III ods. 3, resp. čl. VII ods. 2 písm. e/ VOP žalobcu, pričom súd konštatuje, že predložené VOP nie sú ako neoddeliteľná súčasť zmluvy zmluvnými stranami podpísané (bod 40 - 45 rozsudku Súdneho dvora C 42-15 z 9.11.2016), a preto súd na ne, ako na súčasť zmluvy z 30.8.2012, neprihliada/. Preto je aj v danom prípade bez významu „dohoda“ zmluvných strán o nároku veriteľa na zmluvný úrok aj po predčasnom zosplatnení úveru.

S poukazom na uvedené súd žalobcovi priznal len dlhý úrok splatný do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (306,20 eur) a úrok vyčíslený žalobcom za dobu do 9.5.2016 v časti prevyšujúcej sumu 306,20 eur, resp. osobitne žalovaný 17,30% úrok ročne od 10.5.2016 do zaplataenia (dlžnej istiny) zamietol.

Žalobca si uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vyčíslený do 9.5.2016 vo výške 45,53 eur, pričom súd uvedený nárok žalobcu na vyčíslený úrok z omeškania považoval za dôvodný, keď žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to nielen z dlhých splátok odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti, ale aj z predčasne zosplatnenej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti na jej zaplataenie. Pokiaľ bolo oznámenie o predčasnom zosplatnení úveru doručené žalovanému dňa 24.3.2014, tento bol povinný plniť v žalobcom určenej lehote splatnosti - do 10 dní. Pokiaľ žalovaný v určenej lehote neplnil, dňom 4.4.2014 sa dostal do omeškania aj s úhradou predčasne zosplatneného úveru. Žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá k 4.4.2014 (začiatok omeškania s úhradou predčasne zosplatnenej istiny úveru) bola 0,25%, kým od 8.5.2013 do 12.11.2013 vrátane bol 0,50%. Súd s poukazom na § 216 ods. 1 CSP o úroku z omeškania rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalobca bol v konaní len čiastočne úspešný (75,39%), pričom neúspech žalobcu v časti úroku, ako aj poplatku je úspechom žalovaného (24,61%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu, ktorý aj procesne zavinił čiastočné zastavenie konania. Preto súd o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP podľa § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi priznal 50,78% náhradu trov konania.

5. Na základe odvolania žalobcu, ktorým žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, čo výslovne uviedol žalobca vo svojom odvolaní, Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č.k. 7Co/110/2018-99 z 28.9.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 13.05.2016 domáhal od žalovaného zaplataenia sumy 2.094,07 eura ako nesplatennej istiny úveru k 09.05.2016, sumy 1.111,36 eura ako nabehnutých úrokov k 09.05.2016, sumy 45,53 eura z titulu úroku z omeškania k 09.05.2016, sumy 49,10 eura ako poplatkov k 09.05.2016, úroku vo výške 17,3 % ročne zo sumy z nesplatennej istiny úveru 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 1 % ročne z nesplatennej istiny úveru 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril so žalovaným dňa 30.08.2012 Zmluvu o poistenom OTP expres úvere č. 0368/3007/12RSU, na základe ktorej mu poskytol bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 2.209,- eur, a ktorý sa žalovaný zaviazal splácať pravidelnými mesačnými splátkami po 49,73 eura v 30. deň v mesiaci, od 30.09.2012 do 30.08.2019. V dôsledku nesplácania úveru bol žalovaný listom zo dňa 18.02.2014 vyzvaný na zaplataenie záväzku po lehote splatnosti a následne žalobca listom zo dňa 20.03.2014 oznámil žalovanému, že vyhlasuje úver za predčasne splatný a

žalovaný bol vyzvaný k úhrade celého záväzku do 10 dní odo dňa doručenia vyhlásenia. Dňa 31.10.2017 žalobca súdu prvej inštancie doručil podanie, v ktorom žiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, vyjadril súhlas s rozhodnutím vo veci podľa § 177 ods. 2 písm. b) CSP a vzal žalobu čiastočne späť. Čiastočné späťvzatie návrhu odôvodnil nesprávne uplatnenou výškou úrokov v žalobnom návrhu. Súd prvej inštancie následne rozhodol napadnutým rozsudkom. Žalobu v časti vyčísleného úroku nad sumu 1.081,79 eura zastavil, žalobu v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v prevyšujúcej časti poplatkov a v časti 17,3 % úroku ročne od 10.05.2016 do zaplataenia zamietol, pričom mal za to, že uvedeným úrokom sa úročí (len) istina čerpaného úveru, a to len do konečnej splatnosti úveru, ktorá v danom prípade nastala vyhlásením predčasnej splatnosti dňom 20.03.2014. Vo zvyšku žalobe vyhovel. Žalobca následne napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním.

Po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodne podané. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobcovi patria po splatnosti úveru iba úrok z omeškania a nie aj úrok z úveru. Je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená úverová zmluva v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá má povahu tzv. absolútneho obchodu. Zároveň ide o spotrebiteľský právny vzťah v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená písomná úverová zmluva, ktorej platnosť nebola spochybnená. Pre určenie zmluvných práv a povinností je potrebné vychádzať najmä z obsahu úverovej zmluvy, ktorá upravuje práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k splácaniu úveru, ale aj ostatných nárokov, napr. úrokov z úveru. Nepochybné však jednotlivé zmluvné podmienky podliehajú súdnej kontrole z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Zmluvný úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv ani omeškanie dlžníka, ktoré navyše zakladá vznik nových sankčných záväzkov.

V tejto veci splatnosť úveru vyhlásil žalobca z dôvodu neplnenia povinnosti dlžníka riadne poskytnutý úver splácať. Ak by od momentu predčasnej splatnosti úveru už dlžník nebol povinný platiť úroky, potom by veriteľovi nebola priznaná odplata (odmena) a za poskytnutie finančných prostriedkov by už dlžník neplatil žiadnu sumu. Predčasná splatnosť úveru je sankciou za porušenie povinností dlžníka. Odvolací súd poukazuje na to, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru (pôžičky) predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iný právny predpis neustanovuje, za akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Vzhľadom na uvedené nemožno vylúčiť, aby si zmluvné strany v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú) dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku, pretože istinu v zjednanej lehote splatnosti veriteľovi nevráti. Z článku IV. bod 6 Zmluvy o poistenom OTP expres úvere zo dňa 30.08.2012 vyplýva, dojednanie zmluvných strán podľa ktorého, ak je dlžník v omeškaní so splatením úveru alebo akejkoľvek splátky úveru podľa tejto zmluvy, banka je oprávnená od nasledujúceho dňa po dni splatnosti až do dňa skutočného zaplataenia splatnej pohľadávky účtovať zo splatnej alebo nesplatennej sumy úveru okrem úroku podľa č. I. bod 2 tejto zmluvy aj úrok z omeškania vo výške maximálne 8.00 % p.a.. Aj v článku III. bodu 3 všeobecných obchodných podmienok je uvedené, že „banka účtuje úroky zo skutočných denných zostatkov úveru, od prvého dňa čerpania úveru až do dňa, ktorý predchádza dňu úplného splataenia úveru“. Tomuto záveru zodpovedá to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov vnímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Zmluvné úroky sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať, i keď neboli dojednané (§ 517 ods. 2 OZ). Pritom platí, že môžu existovať popri sebe (obdobne aj uznesenie NS ČR 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014).

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom sa bude opätovne zaoberať vecou samou, vykoná dokazovanie vo veci samej a opätovne rozhodne a toto svoje rozhodnutie riadne odôvodní, pričom právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

7. Keďže na základe odvolania žalobcu, ktorým žalobca napadol rozsudok z 31.10.2017 v celom rozsahu, teda aj v jeho vyhovujúcej časti, odvolací súd uznesením z 28.6.2019 zrušil celý rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane jeho vyhovujúcej časti, Krajský súd v Nitre opravným uznesením č.k. 7Co/110/2018-121 z 30.12.2019 rozhodol, že opravuje písomné vyhotovenie svojho uznesenia zo dňa 28. júna 2019 č.k. 7Co/110/2018-99 nasledovne: Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Po nadobudnutí právoplatnosti vyhovujúcej časti rozsudku z 31.10.2017 ako aj výroku o zastavení konania v časti vyčísleného úroku nad sumu 1.081,79 eur, predmetom ďalšieho konania zostal nárok žalobcu na zaplatenie zostávajúcej sumy vyčísleného úroku vo výške 759,59 eur ako aj nárok na 17,3% úrok ročne zo sumy 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia a nárok žalobcu na zaplatenie zostávajúcej sumy vyčísleného poplatku vo výške 7,10 eur.

9. Po zrušení zamietajúceho výroku v poradí prvého rozsudku odvolacím súdom, súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávania na deň 3.3.2020, na ktorom pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu ako aj žalovaného a opäť vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu.

10. Podľa § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

11. Podľa názoru súdu, právnu úpravu z § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka nemožno vykladať tak, že veriteľovi dlžníka vzniká za dobu po predčasnom zosplatnení (dlžnej) sumy čerpaných úverových prostriedkov podľa § 565 OZ, ktoré má za následok aj splatnosť úroku, nárok na (ďalší) úrok, keďže citované zákonné ustanovenie jednoznačne upravuje moment splatnosti úrokov z dlžnej sumy čerpaných úverových prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že splatnosť úrokov súvisí so záväzkom (predčasne) vrátiť čerpané peňažné prostriedky a nie s momentom reálneho zaplatenia čerpaných peňažných prostriedkov, s výnimkou predpokladanou v § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka.

12. Súd prvej inštancie je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. V danej veci odvolací súd hodnotil dôkazy, ktoré súd prvej inštancie v rozsudku z 31.10.2017 nehodnotil (článok IV. bod 6 Zmluvy, resp. článok III. bod 3 všeobecných obchodných podmienok) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, podľa ktorého Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní.

13. Napriek vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru v danej veci listom žalobcu z 20.3.2014, s poukazom na uvedený názor Krajského súdu v Nitre zaujatý v uznesení č.k. 7Co/110/2018-99 z 28.6.2019, súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie zostávajúcej sumy úroku vyčísleného žalobcom do 9.5.2016, a to sumy vo výške 759,59 eur a žalovaného zaviazal aj na zaplatenie ďalšieho, 17,3% úroku ročne zo sumy 2.094,07 eur od 10.5.2016 do zaplatenia, keď žalovaný do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej netrdil a nepreukázal, že by úverové prostriedky právoplatného prísudku vo výške 2.094,07 eur žalobcovi uhradil.

14. Súd žalobu v prevyšujúcej časti poplatku vyčísleného do 9.5.2016 zamietol ako nedôvodnú, keď žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku z 31.10.2017 (v celom rozsahu) vôbec nerozporoval nepriznanie prevyšujúcej časti poplatku nad právoplatný prísudok vo výške 42 eur do sumy uplatneného nároku vo výške 49,10 eur. Taktiež odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení z 28.6.2019 v znení opravného uznesenia z 30.12.2019 sa poplatkami nezaoberal. Navyše, s poukazom na § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 žalobca nebol oprávnený požadovať od žalovaného spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru.

15. V spore bol žalobca len čiastočne úspešný (98,88%), pričom neúspech žalobcu v časti poplatku je úspechom žalovaného, ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu. S poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP súd o náhrade trov celého (aj odvolacieho) konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi priznal 97,76 % náhradu trov konania, keď v súlade s § 256 ods. 1 CSP súd zohľadnil skutočnosť, že po začatí konania žalobca zaviniť čiastočné zastavenie konania.

16. Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.